

GIỚI THIỆU ÁN BẢN ĐẶC BIỆT CỦA IFLA

“Trends in academic and research libraries” (tạm dịch: “Xu hướng trong các thư viện học thuật và nghiên cứu” - là ấn bản đặc biệt của tạp chí “IFLA” (IFLA Journal, issue No 1, March 2025)), được biên soạn và xuất bản với sự hợp tác của các thành viên thuộc IFLA, nhằm tìm hiểu và khám phá các xu hướng chính đang định hình các thư viện nghiên cứu và học thuật trên toàn thế giới.

Khi các cơ quan/tổ chức đang có những động thái để thích ứng trước bối cảnh của sự thay đổi về công nghệ, kinh tế và địa chính trị, thì các thư viện, đặc biệt là các thư viện nghiên cứu và học thuật cũng đang xác định lại vai trò của mình trong việc hỗ trợ tính toàn vẹn của nghiên cứu, khoa học mở và phát triển bền vững. Ấn phẩm tạp chí số đặc biệt của IFLA lựa chọn những bài viết và nghiên cứu điển hình được bình duyệt với các chủ đề như: vai trò đang thay đổi của thủ thư thuộc các thư viện nghiên cứu; việc sử dụng AI trong các dịch vụ thư viện; tác động của dữ liệu lớn và sự hợp tác nghiên cứu toàn cầu. Thông qua việc chia sẻ các hoạt động, nghiên cứu này, tài liệu cung cấp những hiểu biết quan trọng về tương lai của các thư viện nghiên cứu và học thuật; tập trung vào hợp tác, trao đổi thông tin, thúc đẩy vai trò của thư viện như là các tổ chức cốt lõi hỗ trợ cho nghiên cứu và giáo dục trên toàn thế giới.

Ấn bản đặc biệt gồm 188 trang với 12 bài viết thông qua nhiều góc nhìn về dịch vụ thư viện và tổ chức thư viện trong các cơ quan/tổ chức khoa học và nghiên cứu như:

- Xu hướng trong thư viện nghiên cứu và học thuật;
- Nhận thức về vai trò của thủ thư trong các thư viện nghiên cứu;

- Thư viện học thuật ở Úc và Mục tiêu phát triển bền vững của Liên hợp quốc;

- Đề xuất mô hình chức năng của thư viện để triển khai khoa học mở”;

- Xuất bản học thuật và truy cập mở kim cương,...

Đáng chú ý, trong ấn bản này có bài viết: Thúc đẩy tính toàn vẹn khoa học tại Việt Nam: Sự đóng góp của các dịch vụ thư viện và thông tin (Fostering scientific integrity in Vietnam: The contribution of library and information services) - được nghiên cứu bởi giảng viên của Khoa Thông tin - Thư viện, Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn, Đại học Quốc gia Hà Nội cùng đồng nghiệp là giảng viên của một trường đại học tại Thái Lan. Bài viết nhấn mạnh vai trò của các dịch vụ thông tin - thư viện trong việc hỗ trợ cho quá trình nghiên cứu thông qua việc bảo đảm quyền truy cập vào nguồn thông tin đáng tin cậy và luôn được cập nhật, cũng như vai trò của các dịch vụ thông tin - thư viện trong việc góp phần nâng cao vấn đề đạo đức trong nghiên cứu và quyền sở hữu trí tuệ. Do đó, khẳng định tầm quan trọng của việc nâng cao chất lượng dịch vụ thông tin - thư viện nhằm cải thiện độ tin cậy và chất lượng của các đóng góp khoa học tại Việt Nam.

Những thông tin được chia sẻ trong tài liệu về những xu hướng hiện tại và mới nổi từ các tác giả của các thư viện học thuật trên thế giới sẽ góp phần truyền cảm hứng, thúc đẩy việc triển khai các hoạt động và vai trò mới trong các dịch vụ thông tin - thư viện.

Toàn văn của số đặc biệt này có thể xem tại địa chỉ: <https://repository.ifla.org/items/26f7a55f-766b-453e-939e-ba87553b034f>

Nguyễn Tú Quyên